

Tlačová správa – Spoločný prieskum Dunaja

Spoločný prieskum Dunaja 2 (The Joint Danube Survey 2), známy aj pod skratkou 'JDS 2', je najrozsiahlejšou expedíciou na svete zameranou na prieskum rieky, ktorý sa koná v roku 2007. Jeho hlavným cieľom je získať komplexné informácie o akosti vody a jej znečistení v celom toku Dunaja a jeho prítokoch.

Akcia začala v nemeckom Regensburgu 14. augusta 2007 a tri lode JDS 2 prekonajú po Dunaji vzdialenosť 2375 km. Preplavia sa 10 krajinami vrátane Slovenska a svoju cestu zakončia koncom septembra v delte Dunaja v Rumunsku. Takáto spoločná expedícia umožňuje významnú medzinárodnú spoluprácu všetkých podunajských štátov, začínajúc Nemeckom a končiac Ukrajinou bez ohľadu na ich členstvo v Európskej únii. Realizáciu JDS 2 koordinuje sekretariát Medzinárodnej komisie pre ochranu Dunaja (MKOD - ICPDR). Znečistenie vody je hlavným problémom v povodí Dunaja. Vlády krajín v tomto povodí musia urobiť závažné rozhodnutia o tom, aké opatrenia vykonajú, aby sa zabránilo nielen ďalšiemu znečisteniu, ale aby sa zlepšil ekologický stav vôd. Na to potrebujú porovnateľné dáta a informácie. JDS2 je pokračovaním prieskumu uskutočneného v rámci prvého Spoločného prieskumu Dunaja (JDS1) v roku 2001. Takto zhromaždené informácie z obidvoch prieskumov umožnia vytvoriť v rámci MKOD najpokročilejšiu databázu povodia rieky na svete. Umožní napríklad zverejniť informácie o tisícoch druhov organizmov a živočíchov závislých na rieke.

Na Dunaji bude 95 odberných miest v 10 štátoch. Testované budú i prítoky, z ktorých sa budú odberať vzorky vody, biologického materiálu, mušlí, rýb a podobne. Dunaj má rozsiahlu históriu sledovania akosti a množstva vody. Začalo to v roku 1985 'Bukureštskou deklaráciou', na základe ktorej bola vytvorená sieť monitorovacích staníc v povodí. O pár rokov neskôr bolo zahájené budovanie medzinárodnej monitorovacej siete v povodí Dunaja, tzv. Trans-National Monitoring Network (TNMN). Sieť má v súčasnosti 75 staníc. V priebehu minulých 25 rokov sa konali na Dunaji i ďalšie expedície, avšak tieto sa sústredili vždy len na určité úseky Dunaja alebo na určité ukazovatele. V roku 2001 bola JDS1 prvou expedíciou, ktorá skúmala celú dĺžku rieky Dunaj a vytvorila kvalitné a porovnateľné výsledky. Tento prieskum priniesol zmes pozitívnych i negatívnych výsledkov. Pozitívne bolo zistenie vysokej úrovne biodiverzity a vzácnych druhov. Negatívnou stránkou bolo objavenie znepokojivého množstva organického a mikrobiologického znečistenia, ďalej znečistenie ťažkými kovmi, ropnými látkami z lodí, pesticídmi a ďalšími chemikáliami. Zároveň došlo k významnému zvýšeniu povedomia verejnosti o Dunaji a potrebe opatrení pre zníženie znečistenia. Na mnohých miestach, kde sa lode zastavili, boli usporiadané akcie pre verejnosť informujúce o celonárodných i lokálnych snahách k zníženiu znečistenia.

Zastávky JDS 2:

Regensburg – 14. august

Viedeň – 20. august

Bratislava – 22. august

Budapešť – 28. august

Osijek – 2. september

Belehrad – 6. september

Turnu Severin – 12. september

Ruse – 19. september

Vilkovo – 25. september

Tulcea – 27. september